

۱- مروری بر صنعت کشاورزی طی سالهای ۶۳-۱۳۵۴

(۱)

صنعت شامل کلیه فعالیتها میاست که منجر به تغییر فیزیکی یا شیمیائی مواد و اجسام مختلف و تبدیل آنها به محصولات جدید میگردد، اعم از اینکه این تغییرات بوسیله دست یا ماشین در کارخانهها یا در منازل انجام گیرد.

تقسیمات صنعت: رایجترین طبقه بندی صنایع، طبقه بندی بین المللی فعالیتها یا صنعتی میباشد که بشرح زیر است.

- ۱- صنایع مواد غذایی، آشامیدنیها و دخانیات، که شامل مواد غذایی، تهیه و نگهداری گوشت، لبنیات، کنسرو میوه و سبزیجات، کنسرو ماهی، تولید روغن و چربی حیوانی و نباتی، آرد سبزی، برنج پاک کنی، تولید نساجان، بیسکویت، تهیه و تصفیه قند و نیشکر و تولید شکلات و شیرینی و غیره میباشد.
- ۲- صنایع نساجی، پوشاک و چرم: که شامل ریسندگی و بافندگی، کتبا فی و جوراب بافی، قالی و قالیچه، صنایع ریسمان، ساخت چرم و محصولات چرمی، و بالآخره سایر منسوجات که در جای دیگر طبقه بندی نشده اند میباشد.
- ۳- صنایع چوب و محصولات چوبی: که شامل ساخت وسایل چوبی، چوب ببری و رنده کاری، ساخت ظروف از تنی و خیزران و چوبه تولید سایر محصولات چوبی و چوب پنبه میباشد.

(۱): بانک مرکزی ایران. حسابهای ملی ایران ۱۳۵۶-۱۳۲۸. تهران

(۲): وزارت برنامه و بودجه - مرکز آمار ایران - آمار کارگاههای بزرگ صنعتی کشور به قیمت ثابت و جاری در سالهای ۶۲-۵۸، ص ۷.

۴ - صنایع کاغذ، مقوا، چاپ و صحافی: که شامل تولید کاغذ و مقوا، تولید ظروف و جعبه‌های کاغذی و مقوایی، چاپ و انتشار و صنایع وابسته به آن، و صحافی می‌باشد.

۵ - صنایع شیمیایی: که شامل تولید مواد شیمیایی صنعتی (از قبیل مواد شیمیایی اساسی، کود و سموم، الیاف مصنوعی)، رنگ و لاک، دارو سازی، صنایع پتروشیمی و مواد تمیزکننده و آرایشی و تولید سایر محصولات شیمیایی و فرآورده‌های تصفیه‌خانه‌های نفت (از قبیل مواد سوختی و غیر سوختی زنگ، تولید محصولات متفرقه از نفت و ذغال سنگ)، تولید محصولات لاستیکی (صنایع لاستیک روئی و توتوئی و تومبیل، سایر محصولات لاستیکی) و تولید محصولات پلاستیکی (انواع پلاستیک) می‌باشد.

۶ - صنایع محصولات کانی غیر فلزی: که شامل صنایع شیشه‌ای (ساختن شیشه و محصولات شیشه‌ای) و صنعت سالی، صنعت شیشه و محصولات شیشه‌ای (ساختن شیشه و محصولات شیشه‌ای) و صنعت سایر محصولات کانی غیر فلزی (صنعت تولید آجر، محصولات گلی ساخته‌شده از آجر، صنعت سیمان و گچ و آهک، موزائیک سازی و سنگبری) می‌باشد.

۷ - صنایع تولید فلزات اساسی: که شامل صنایع اساسی آهن و فولاد (ریخته‌گری و چکش‌کاری) و صنایع اساسی فلزات غیر آهنی می‌باشد.

۸ - صنایع ماشین‌آلات، تجهیزات ابزار و محصولات فلزی: که شامل صنعت محصولات فلزی، فابریکی غیر از ماشین‌آلات (ساختن کار و چنگال و ابزار دستی، فلزات کلی، مبلمان و اثاثیه فلزی، محصولات فلزی ساختمانی، محصولات فلزی فابریکی و تراشکاری)، صنعت ماشین‌آلات بجز ماشین‌آلات مولد و انتقال برق و وسایل خانگی (ساختن موتور و توربین، ساختن ماشین‌آلات و وسایل کشاورزی، ماشین‌آلات چوب‌بری و فلزکاری، ماشین‌آلات صنعتی غیر از ماشین‌آلات چوب‌بری و فلزکاری، صنعت

ماشینهای ادا روی محاسباتی و تولید ساپردستگاهها و ماشینهای صنعتی، صنعت ماشین آلات و وسایل مولد و انتقال برق و وسایل خانگی (ساختن ماشین آلات و دستگاههای کامیون، رادیو و تلویزیون و وسایل ارتباط جمعی، وسایل و ظروف خانگی برقی، سایر انواع دستگاههای کامل و لوازم برقی)، صنعت وسایل حمل و نقل (صنعت کشتی سازی و تعمیر آن، وسایل راه آهن و تعمیر آن، ساختن وسایل نقلیه موتوری، ساختن موتور سیکلت و دوچرخه پایی، صنعت هواپیما و هلیکوپتر سازی و تعمیر آن و سایر وسایل حمل و نقل)، صنعت وسایل حرفه ای و علمی و اندازه گیری و کنترل که در جای دیگر طبقه بندی نشده اند (صنعت وسایل حرفه ای و اندازه گیری آن، صنعت کالاهای بصری و عکاسی و صنعت ساعت سازی) میباشد.

۹ - صنایع متفرقه: که شامل صنایع تولیدی ساخت جواهرات و اشیاء وابسته، تولید آلات موسیقی، تولید کالای ورزشی و صنایع تولیدی متفرقه که در جای دیگر طبقه بندی نشده اند میباشد.

تاریخچه صنعت ایران: صنعت در ایران از سال ۱۲۵۰ هجری شمسی تا ظهور انقلاب اسلامی را میتوان به دوره زیر تقسیم کرد.

دوره اول (۱۲۷۰-۱۱۹۹ ه.ش): در این دوره یک نفر مباحثه در راه آهن، دو نفر کوره کاویک نفر شیشه کار، دو نفر معدن کاویک نفر تولیدکننده پارچه توسط سفیر ایران در لندن استفاده شده و همزمان نیز یک دستگاه ماشین بخار به ایران فرستاده میشود. سپس بهمت امیر کبیر کارخانجاتی از قبیل نساجی، کاغذسازی، شیشهگری و سفال سازی ایجاد میشود و بعلاوه چندین کارخانه بزرگ در این دوره با سرمایه گذاری خارجی یا خصوصی ایجاد میشود که چندان موفقیتی کسب نمیکنند.

دوره دوم (۱۳۰۴-۱۲۷۱ ه.ش): در این دوره کارخانجاتی مانند

کبریت سازی، قندسازی و صنایع ماشین‌بشکل ابتدا توسط ایران شکل گرفت درحالی‌که از انقلاب صنعتی اروپا ۵۰ سال می‌گذشت. ضمناً "در این دوره تعداد قابل توجهی کارگاه‌های صنعتی کوچک تنها در تهران ایجاد می‌گردد. دوره سوم (۱۳۲۰-۱۳۰۵ ه.ش): در این دوره صنایع جدیدی از قبیل:

قندسازی، نساجی و کبریت‌سازی وسیعاً در کشور ایجاد گردید. ضمناً "یک رشته صنایع کوچک نیز مانند صنایع شیمیایی، صابون‌پزی، روغن‌کشی، شیشه‌گری، آردسازی، برنج‌کوب و پوچای خشک‌کن نیز تأسیس گردید. در این دوره جنگ جهانی دوم شروع شده و سبب بازاریافتن صنایع گردید ولی با اینحال تحول چندانی در صنایع ایجاد نشد. در این دوره حدود ۱/۴ صنایع در تهران متمرکز گردید و اکثر صنایع نیز به دولت تعلق داشت.

دوره چهارم (۱۳۴۲-۱۳۲۱ ه.ش): در آغاز این دوره اغلب کارخانه‌ها به سبب تأثیرات جنگ و عدم کارآئیشان نیاز به نوسازی اساسی داشتند. اقداماتی برای تجدید و تکمیل کارخانه‌های دولتی صورت می‌گرفت. هیچ‌یک از صنایع در این دوره رشد مدام نمی‌داشتند. سال‌های ۳۱-۱۳۲۶ دوره رکود صنعتی بوده است. به علت عرضه فراوان محصولات خارجی و عدم توان رقابت محصولات داخلی، صنایع ایران زیان‌آور شدند. بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ وابستگی صنایع به غرب بیشتر شد و کارخانجات جدید عمدتاً " صنایع مونتاژ و وابسته بوده‌اند. از سال ۱۳۳۹ بعد بحران اقتصادی دامنه‌داری که از تضاد منافع استعمارگران انگلیس و آمریکاناشی می‌شود بوجود آمد، در نتیجه تعداد زیادی از صنایع موجود ورشکست شدند. بنابراین این طی سال‌های ۴۲-۱۳۲۱ هیچ‌گونه صنعت مادر زیربنایی بوجود نیامد. از خصایص دیگر این دوره تغییر الگوی مصرف جامعه بوده است.

دوره پنجم (۱۳۵۳-۱۳۴۲ ه.ش): این دوره سال‌های تلاش برای ایجاد صنایع سرمایه‌بر میباشد اکثر صنایع موجود در این دوره بوجود

میآید. اصلاحات ارضی عملاً "شهرنشینی و هجوم نیروی کار از روستا به شهر را افزایش میدهد. بسیاری از طرحها در برنامه عمرانی سوم (۴۶-۱۳۴۱) پی ریزی میشود. فئودالهای بزرگ بصورت سرمایه داران بزرگ در میآیند. سرمایه گذاران خارجی نیز در ایران اقدام به سرمایه گذاری میکنند.

واحد: میلیون ریال

سرمایه گذاری خارجی ۴۶-۱۳۴۲

کشورها	آمریکا	آلمان	ژاپن	هلند	سوئیس	مختلط	سایر	جمع
میزان سرمایه	۱۶۰۹	۲۳۰	۱۹۶	۱۷۳	۱۶۸	۱۶۰	۱۳۵	۲۹۷۱
درصد	۵۴/۲	۷/۷	۶/۶	۵/۸	۵/۶	۵/۴	۴/۵	۴/۲

ماخذ: برنامه جامع صنایع سنگین ایران، اردیبهشت ماه ۱۳۶۵، ص ۴.

در این دوره بخش خصوصی بیشتر دنبال صنایع مونتاژ بوده زیرا هم کمتر سرمایه بر بوده و هم زودب سوددهی میرسیده است. پروژه های صنعتی اجرا شده در این دوره عبارت بودند از: مجتمع ذوب آهن اصفهان، ماشین سازی و آلومینیوم سازی اراک، کارخانه ماشین سازی و تراکتور سازی تبریز و مجتمع پتروشیمی در شمال خلیج فارس.

دوره ششم (۱۳۵۶-۱۳۵۳ ه.ش): در این دوره قیمت نفت افزایش مییابد. بلافاصله دولت اعتبارات ۵ ساله خود را ۹۰ درصد افزایش میدهد. این افزایش، درآمد ارزی مملکت را بالا میبرد، در نتیجه قدرت خرید مردم بالا رفته و مصرف زدگی فوق العاده رشد میکند. واردات افزایش پیدا میکند و در عین حال صنایع مادر نیز بدلیل عدم مهارت و دلایل متعدد دیگر بازدهی مطلوبی بدست نمیدهند. سرمایه گذاری خارجی با زهم افزایش پیدا میکند و سهم ژاپن در این سرمایه گذاری بیشتر از سایر کشورها بوده است.

سرمايه‌گذاري خارجي در ايران ۱۹۷۵-۷۶

کشورها	۱۹۷۵	۱۹۷۶	۱۹۷۷	۱۹۷۸	۱۹۷۹	۱۹۸۰	جمع
درصد سرمايه گذاري	۱۴/۸	۳/۴	۶/۰	۱۵/۸	۴۲/۹	۱۷/۱	۱۰۰

ماخذ: برنامۀ جامع صنايع سنگين ايران ، اردیبهشت ماه ۱۳۶۵، ص ۶ .
 طبيعي است با وجود سرمايه عظيمي که در اين مملکت وجود دارد ، سرمايه‌گذاريهاي خارجي صرفاً " باعث رشد صنعت مونتاژ و سرعت روند وابسته کردن صنايع به بيگانه و غارت منابع کشور بوده است .

مشکلات صنعت بعد از انقلاب : با پيروي انقلاب اسلامي، صنعتي با ويژگيهاي که گذشت بارث ميرسد . ابتدا بخش عظيمي از سرمايه‌هاي ملي بوسيله سرمايه داران به خارج منتقل ميشود و فقط بدهي هاي کلان آنها به موسسات اعتباري است که در ايران باقي ميماند و بدنبال آن شرايط بحراني ، رکودي فوق العاده در بخشهاي توليدي حاکم ميشود . در سال ۵۸ دولت موقت براي کاهش رکود تلاشهايي را صورت ميدهد مثلاً " براي تامين نيازهاي مالي صنايع مبلغ ۸۵ ميليارد ريال اعتبار از طرف بانکها به صنايع کشور اختصاص مييابد که تنها ۲۵ ميليارد آن جذب ميشود . همچنين ، بموجب مصوبه شورای انقلاب ، ۵۰۰ شرکت و موسسه توليدي ملي اعلام شده و براي اداره آنها " سازمان صنايع ملي " تاسيس ميگردد . در سال ۵۹ با وجود تلاش دولت جهت فعال نمودن صنايع کشور ، بعليت وجود بعضي از مشکلات مانند شروع جنگ و غيره و همچنين جذب سرمايه‌هاي خصوصي در توزيع ، صنايع چندان

کارآئی لازم را بدست نمی آورند . این مشکلات تا نیمه اول سال ۱۳۶۰ نیز ادامه داشته است . در نیمه دوم سال ۶۰، با وجود شرایط جنگی ، اغلب کارخانجات به سوددهی میرسند و دولت خدمتگزارگرایش بیشتری در جهت توسعه و ایجاد صنایع سنگین نشان میدهد. در سال ۶۱ بدلیل پیروزیهای بزرگی که در جنگ بدست میآید ثبات مملکت استحکام بیشتری مییابد؛ وضع ارزی بهبود یافته و بسیاری از مشکلات کارخانجات نیز برطرف میگردد و میزان سرمایه گذاری از طرف بخش خصوصی گسترش مییابد .

در سالهای ۶۲ و ۶۳ وضعیت روبه بهبود صنایع همچنان ادامه مییابد. کوره دوم ذوب آهن اصفهان راه اندازی میشود . در اجرای طرحهای مجتمع پتروشیمی ایران و ژاپن ، مجتمع فولاد مبارکه و طرح تعمیر و ساخت کشتی بندر عباس اقدامات موثری بعمل میآید . این روند تا نیمه دوم سال ۶۳ ادامه داشته و پس از آن مجدداً " دچار رکود گردید .

صنایع دستی : صنایع دستی به آن رشته از صنایع گفته میشود که تمام یا قسمتی از مراحل ساخت فرآورده های آن با دست انجام گرفته و در چارچوب فرهنگ و بینش های فلسفی و ذوق هنسری انسانهای هر منطقه با توجه به میراث های قومی آنان ساخته و پرداخته میشود .

تاریخچه صنایع دستی: صنایع دستی یکی از قدیمیترین رشته های فعالیت بشر بوده است . از بعضی اسناد و مدارک تاریخی چنین بر میآید که منشاء صنایع دستی به عصر حجر (سنگ) میرسد . سپس در اثر تحول فکری بشری از سایر مواد موجود طبیعت مانند خاک رس و چوب نیز در صنایع دستی استفاده شد . سابقه اشیماء

ساخته شده سفالی و مسی به قرن‌ها قبل از میلاد مسیح میرسد. صنایع دستی بتدریج جنبه‌های هنری و تزئینی نیز بخود گرفت که هنوز هم ادامه دارد. با ظهور انقلاب صنعتی اروپا بسیاری از صنایع دستی روبنا بودی گذاشت. توسعه شهرنشینی نیز بمقدار قابل توجهی به این امر کمک نمود. در کشورهای جهان سوم نه تنها صنایع دستی از بین نرفت بلکه بموازات سایر پدیده‌های اجتماعی و اقتصادی تحول یافت، بطوریکه امروزه این کشورها از تولیدکنندگان عمده صنایع دستی بشمار می‌آیند.

کشور ما ایران در زمره کشورهای است که از گذشته بسیار دور در تهیه و تولید انواع مختلف و متنوع فرآورده‌های دست‌ساز شهرت جهانی داشته است. هنر و استعداد ذاتی ایرانی‌در هر دوره و عصری از تاریخ این کشور بنحو خاصی تجلی نموده و آثاری را پدید آورده است که مشخص‌کننده هنر، افکار و آداب و رسوم آن زمان بوده است، کسبه نمونه‌های نفیس آن زینت بخش موزه‌های دنیا می‌باشد.

طبقه بندی صنایع دستی: بطور معمول صنایع دستی به دو قسمت شهری و روستایی تقسیم میشود. این دو رشته از نظر ماهیت یکسان است ولی از جهت شرایط تولید و هدف تفاوتی دارد. صنایع دستی در شهر مهمترین منبع درآمد بشمار می‌آید در حالیکه در روستا بصورت یک کار فرعی بحساب می‌آید. صنایع دستی در شهر در کارگاهها متمرکز است و عموماً "بوسیله مردان تولید میشود در حالیکه در روستا جنبه خانگی داشته و اغلب بدست زنان انجام میگردد. صنایع دستی در شهر جهت درآمد و سود انجام میگردد در حالیکه در روستا برای رفع نیازهای شخصی تولید میشود. و بالاخره صنایع دستی در شهر جنبه و ارزش هنری و تزئینی داشته و در حالیکه در روستا چنین جنبه‌هایی کمتر

رعایت میشود .

از مهمترین صنایع دستی ایران میتوان دستیافی که شامل فرش ، گلیم ، پارچه‌های پشمی (شال و برک) شیشه‌گری ، سفال سازی ، سرامیک سازی ، ساخت فرآورده‌های چوبی ، بافت انواع حصیر ، ساخت محصولات چرمی و پوست حیوانات ، خاتم کاری و مینا کاری را نام برد . سیاست دولت در بخش صنعت (الف) قبل از پیروزی انقلاب :
بجز بعضی از صنایع سنتی و دستی ، صنایعی که در طول زمان بنا بر ضرورتها و در نتیجه رشد طبیعی جامعه ما بوجود آمده است آنچه که امروز ما بعنوان صنایع ایران میشناسیم و به آن بخش صنعت اطلاق میکنیم ، صنایعی است که بدنبال طرح آمریکائی (انقلاب شاه و ملت) و در نتیجه فعل انفعالات اقتصادی و اجتماعی سالهای ۱۳۴۲ بیعد جهت تحکیم سلطه سیاسی و اقتصادی بیگانگان بوجود آمده است . تعبیه کانالی جهت خروج دلارهای نفتی ، رشد سرسام آور شهرها و دامن زدن به مصرف زدگی و ایجاد بازار برای کالاهای مصرفی خارجی ، از بین رفتن کشاورزی ، ایجاد وابستگی اقتصادی و ... از مسایل صنعت قبل از انقلاب بودند . البته توسعه صنعتی ایران ، علیرغم نقاط ضعف مهم و اساسی ، دارای نقاط مثبتی نیز بوده که بعداً " به آنها اشاره خواهد شد .

ایجاد امکانات و تسهیلات در جهت رشد بخش صنعت با همان ویژگی و وابستگی و هدایت سرمایه‌ها از روستا به شهر و از کشاورزی به صنعت از سیاستهای دولت در قبل از پیروزی انقلاب اسلامی بود که سبب جذب سرمایه‌های فراوانی در این بخش گردید که عمدتاً " این سرمایه‌گذاران بوسیله بخش خصوصی انجام میگردد که نه تنها از سرمایه‌های شخصی استفاده نمی نمود ، بلکه اکثراً " از وامهای کلان بانکی استفاده و تحصیل سود میکرد .

روشن است که هدف از این صنایع هرگز رسیدن به خودکفایی نبوده بلکه بدنیا ل تا سیس هریک از واحدهای صنعتی، سیل کارشناسان خارجی با هزینه‌های سرسام‌آور راهی ایران میشد. بهمین دلیل ما وارث واحدهای صنعتی هستیم که تا بحال نتوانسته‌ایم این واحدها را بکارآیی و سوددهی برسانیم که آلومینیوم سازی اراک، پلی‌اکریل و چوکا از آن جمله‌اند.

ب) بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

۱- اهداف قانون اساسی در ارتباط با صنعت: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران سه هدف کلودر را بطه با صنعت دنبال میکند که عبارتند از "استقلال، عدالت و توسعه اقتصادی صنعتی".

قطع رشته‌های وابستگی به خارج و نیل به استقلال (اصل ۲ بند ج) جلوگیری از سلطه اقتصادی بیگانگان (اصل سوم بند ۵ و ۶) تقویت بنیه اقتصادی صنعتی و خروج از اقتصاد تک محصولی (وابسته به نفت) و تامین نیازهای ارزی کشور از طریق دیگر همچنین خودکفایی در فنون صنعت (اصل سوم بند ۲۳)، تامین نیازهای اساسی جامعه در زمینه‌های مختلف از جمله مصنوعات صنعتی (اصل سوم بند ۱۲)، منع اسراف و تبذیر، تامین شرایط و امکانات کار برای همه کارگران، افزایش تولیدات صنعتی و استفاده از تجارب علمی و فنی بشری از آن جمله‌اند.

۲- سیاستهای کلی بخش صنعت: شناسائی و اکتشاف کلیه معادن ایران در ارتباط با تامین مواد اولیه صنعت توسعه صنایع واسطه‌ای، اجرای طرحهای مربوط به گسترش بهره‌برداری از معادن و توسعه صنایع وابسته به آنها، توسعه صنایع سرمایه‌ای، تخصیص منابع مهم ارزی در توسعه بخش صنعت، استفاده در حد مطلوب از ظرفیت ماشین‌آلات موجود کشور از سیاستهای عمده دولت در بخش صنعت میباشد.

لازم به یادآوری است که در سیاستهای صنعتی دولت جمهوری اسلامی

ایران اهدافی چون ایجاد انطباق در محیط کار و دستیابی به نظم‌ی روشن، کنترل مرغوبیت کالا، افزایش کارآیی کارکنان، ولویت دادن به صنایع اشتغال‌زا (کاربر) و بحد اقل رساندن ضایعات نیز مورد توجه قرار می‌گیرد.

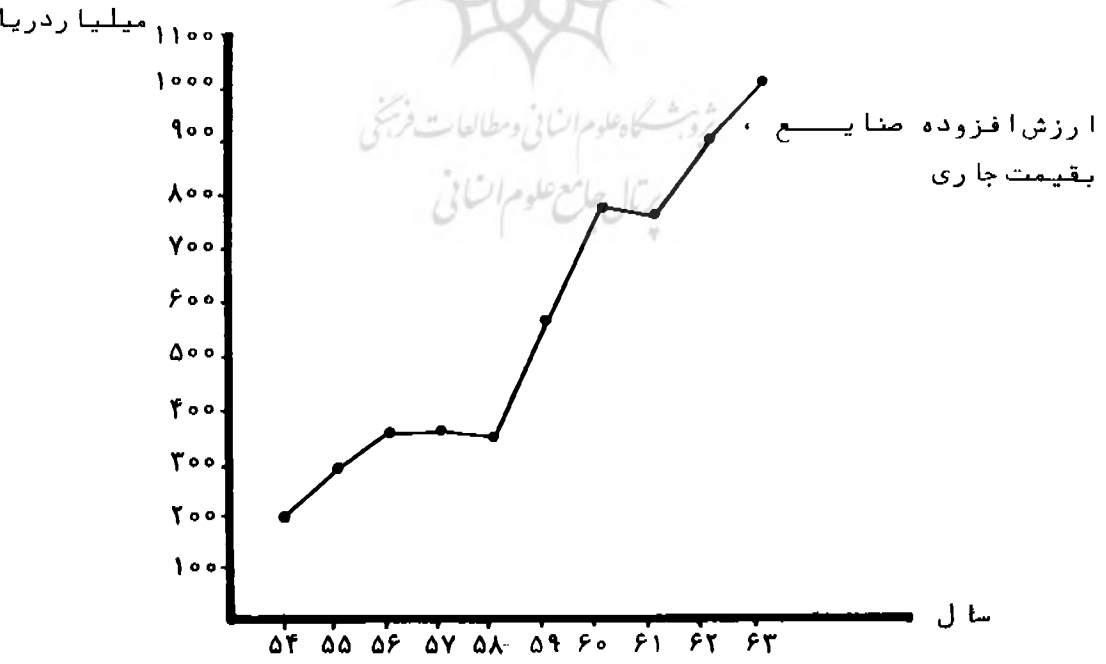
سهم و نقش صنعت در اقتصاد فعلی ایران: صنعت بعنوان یک بخش پویا از اقتصاد کشور علاوه بر آنکه از تحولات اقتصادی کشور متأثر می‌گردد و بنوبه خود نیز بعنوان یک مجموعه دارای حرکتها و تحولات و تغییراتی است که الزامات درونی آن تاثیر می‌پذیرد. برای بررسی تحولات و حرکتها ی بخش صنعت و همچنین نقش صنعت در اقتصاد کشور نیاز به بررسی مطالب زیر است:

۱ - ارزش افزوده صنعت: بطوریکه نمودار وجودی مربوط، نشان می‌دهد ارزش افزوده صنعت در طی دوره (۶۳-۱۳۵۴) بجز سالهای ۶۱ و ۱۳۵۸ همواره سیر صعودی داشته است. بیشترین سطح ارزش افزوده بقیمت جاری در سال ۵۴ مربوط به صنایع شیمیائی و کمترین آن مربوط به صنایع چوب و محصولات چوبی بوده است. در مجموع ارزش افزوده در فاصله ده سال از رقم ۲۰۴ میلیارد ریال به رقم ۱۰۲۰ میلیارد ریال افزایش یافته است.

۲ - اشتغال در صنعت: بطوریکه جدول و نمودار مربوطه نشان می‌دهد تعداد شاغلین در صنعت بجز در سال ۱۳۵۷، در تمام سالهای دوره ۶۳-۱۳۵۴ همواره سیر صعودی داشته است و در مجموع از ۳۶۸ هزار نفر در سال ۱۳۵۴ به ۵۹۳ هزار نفر در سال ۶۳ افزایش پیدا کرده است. دستمزد پرداختی به بخش صنعت دستخوش تغییرات بزرگی بوده است. بطوریکه جدول و نمودار نشان می‌دهد همواره رشد فزاینده داشته است و از ۶۴ میلیارد ریال در سال ۵۴ به ۵۶۱ میلیارد ریال در سال ۶۳ رسیده است. لازم به یادآوری است که شتاب آن در قبل

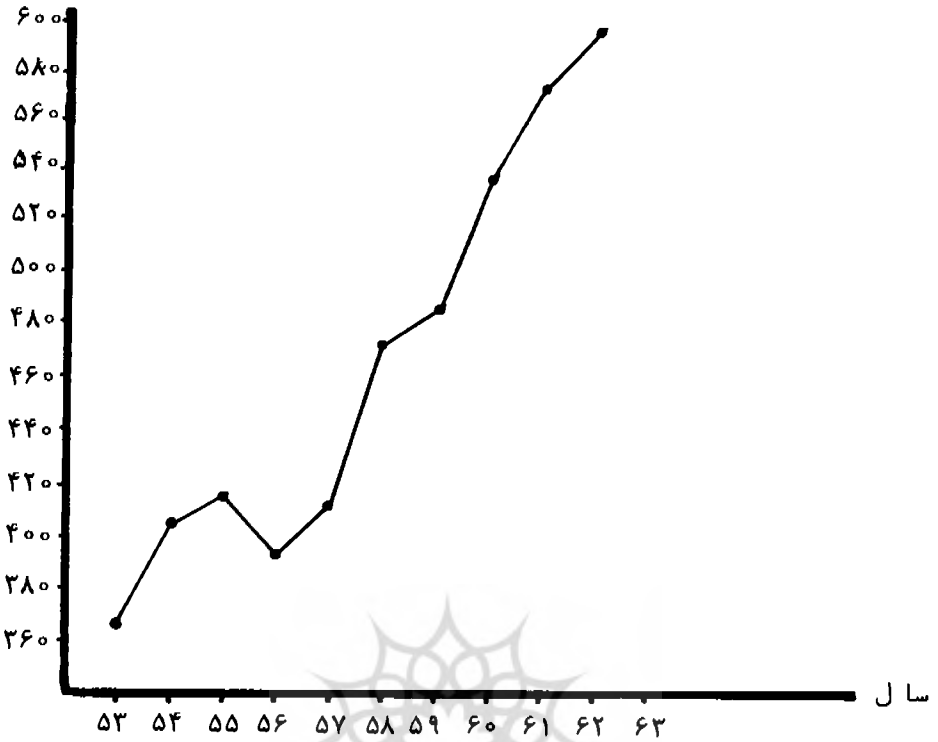
بن كل کشور	۱۳۵۲	۱۳۵۵	۱۳۵۶	۱۳۵۷	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۱۳۶۳
بغ خدایي	۳۹۱۰۱	۶۲۲۵۱	۶۹۲۵۵	۵۲۲۶۲	۳۵۲۱۰	۸۳۸۱۸	۱۱۱۸۲۲	۱۲۶۶۷۳	۱۳۵۵۱۰	۱۳۱۰۵۸
بغ سا جوديوناک و ۲۳۳	۲۲۹۱۶	۲۶۲۳۷	۳۵۱۷۷	۶۲۱۲۱	۶۳۳۲۲	۱۰۸۹۶۷	۱۵۲۶۰۷	۱۹۰۷۷۵	۲۱۱۰۲۲	۲۱۹۷۲۲
بغ خوب محصولات جوسي	۲۸۶۶	۲۴۹۶	۵۰۲۱	۵۳۰	۲۱۳۸	۷۱۲۲	۷۷۹۰	۱۳۰۰۹	۱۲۷۶۲	۱۲۸۲۲
بغ کاغذ و لوازم چاپ و صحافی	۶۱۳۱	۷۸۷۰	۹۹۱۳	۱۱۲۱۷	۱۲۲۰۲	۱۵۱۹۲	۱۸۵۲۷	۲۲۵۲۳	۲۸۶۸۷	۳۱۸۲۲
بغ شيميايي	۲۵۵۹۵	۲۷۹۲۲	۵۸۲۷۵	۹۶۲۳۲	۷۲۲۲۲	۱۶۳۵۳۱	۲۳۱۰۸۰	۸۱۲۳۳	۱۰۷۲۶۶	۱۲۳۰۶۵
بغ صنايع کيميايي غير فلزي	۲۱۲۲۱	۳۱۷۲۳	۲۲۵۱۳	۲۲۹۰۶	۳۰۷۵۲	۶۹۱۱۰	۹۲۳۵۷	۱۱۵۸۹۲	۱۲۱۱۰۹	۱۲۹۲۶۶
بغ فلزات اساسي	۱۷۶۲۵	۱۷۱۲۲	۲۳۸۸۲	۲۲۰۹۲	۲۲۶۱۷	۲۹۳۰۶	۲۱۵۲۰	۲۳۶۷۳	۲۵۶۰۱	۲۶۵۲۹
بغ آلات تجهيز سازي و محصولات فلزي	۳۶۲۸۸	۸۱۵۶۶	۹۶۴۴۸	۷۱۲۷۸	۷۱۰۷۲	۹۲۶۱۷	۱۲۵۲۱۵	۱۸۲۹۵۲	۲۲۰۲۱۱	۲۸۱۳۲۵
بغ مشرفه	۵۲۲	۲۷۲	۳۹۹	۲۳۵	۲۴۱	۸۰۲	۶۹۸	۱۲۱۰	۲۰۵۰	۲۲۹۶
بغ	۲۰۲۲۰۶	۲۹۸۱۰۲	۳۶۲۲۰۲	۳۶۵۸۸۲	۳۵۲۱۵۲	۵۷۲۵۵۲	۷۸۲۹۵۶	۷۷۱۱۳۳	۹۱۶۶۱۸	۱۰۲۰۱۲۲
سند و ميراث		۲۶/۳	۲۱/۱	۶	۳/۲	۶۱/۶	۲۶/۷	-۱/۳	۱۸/۸	۱۱/۲

- خذ: ۱- لغايت سال ۵۸، وزارت صنايع سنگين، مطالعه و بررسي بافت صنعت ايران.
 ۲- تهران: وزارت صنايع سنگين اردیبهشت ۱۳۶۵، ص ۲۲.
 ۳- سال ۱۳۶۳، مرکز آمار ايران، آمار رگا رگا ههای بزرگ صنعتی، (تهران: ۱۳۶۵).

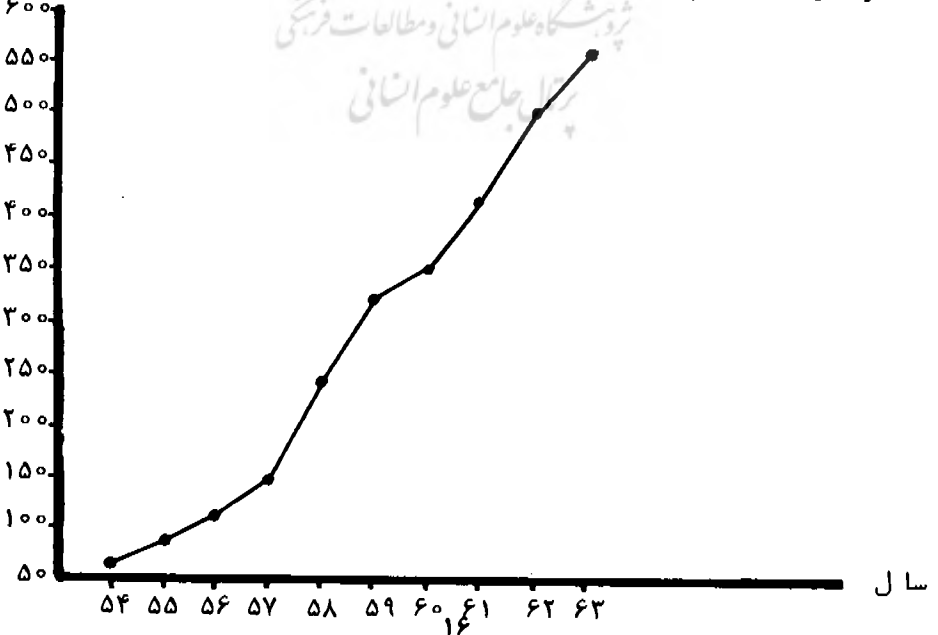
هزار نفر

نمودار شاغلین بخش صنعت

میلیاردریال

نمودار دستمزدها پرداختی در بخش صنعت

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مرکز چاپ و انتشارات
 تهران

درآمد تولید ناخالص ملی بخش صنعت به قیمت جاری

واحد: میلیاردریال

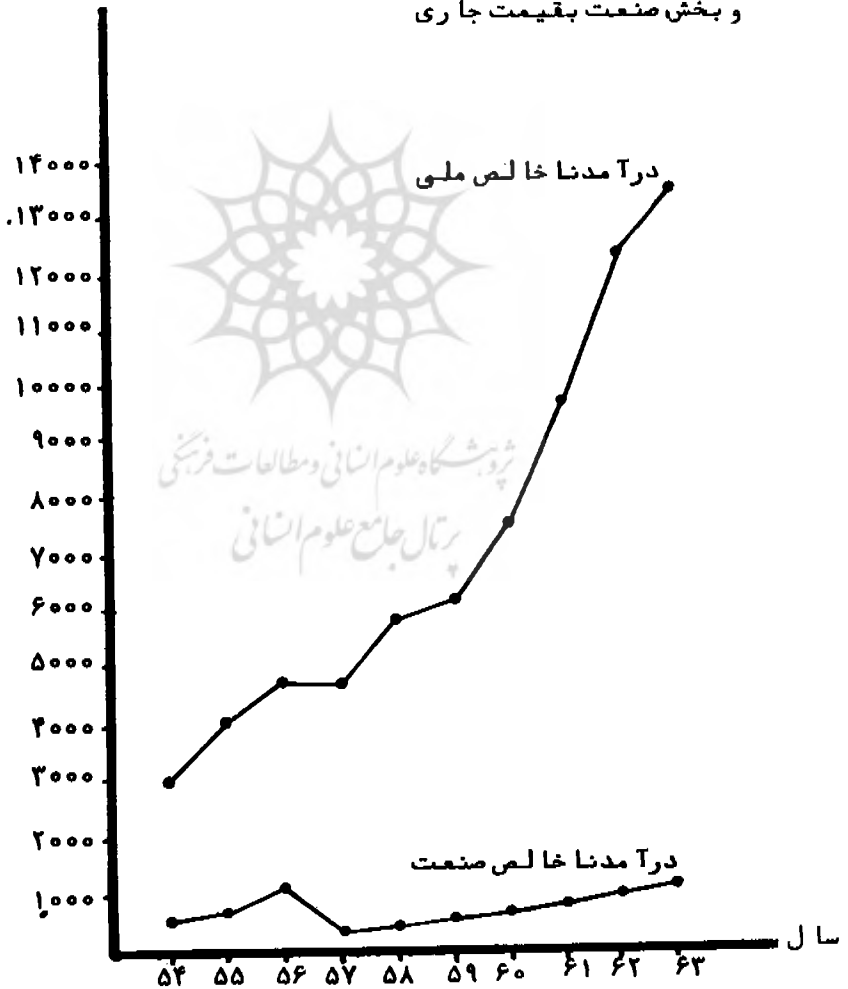
سال	۱۳۵۲	۱۳۵۵	۱۳۵۶	۱۳۵۷	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۱۳۶۳
درآمد ناخالص ملی	۲۲۸۹/۵	۲۲۲۹/۰	۲۹۱۳/۶	۲۸۳۲/۷	۶-۱۸/۹	۶۳-۳/۱	۷۶۶۸/۰	۹۹۱۳/۲	۱۳۵۳۱/۷	۱۳۴۲۹/۶
درآمد ناخالص صنعت	۶۱۷/۸	۸۸۲/۲	۱۱۷۰/۷	۲۱۶/۷	۲۸۸/۷	۶۰۲/۲	۷۳۱/۶	۸۹۲/۲	۱۰۷۲/۹	۱۱۰۷/۳
درصد سهم صنعت	۱۸/۷	۳۰/۸	۳۳/۸	۸/۶	۸/۱	۹/۵	۹/۵	۹/۰	۸/۵	۸/۵

- ماخذ: ۱- سالهای ۵۴ تا ۵۶، مرکز آمار ایران، سالنامه آماري مرکز آمار ايران سال ۵۸.
 ۲- سالهای ۵۷ و ۵۸، مرکز آمار ايران، سالنامه آماري مرکز آمار ايران سال ۶۲.
 ۳- سالهای ۵۹ تا ۶۳، مرکز آمار ايران، سالنامه آماري مرکز آمار ايران سال ۶۳.

نمودار درآمد تولید ناخالص ملی

میلیاردریال

و بخش صنعت به قیمت جاری

از انقلاب ناچیز بوده. پس از پیروزی انقلاب از رشد قابل ملاحظه‌ای بهره گرفته است.

سهم صنعت در تولید ناخالص ملی: بخش صنعت در سالهای قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایران نقش عمده‌ای در تولید ناخالص ملی داشته است. بطوریکه جدول و نمودار نشان میدهد از سال ۵۴ تا ۵۶ به ترتیب ۲۳/۸۰۲۰/۸۰۱۸/۷ درصد در آمد ناخالص ملی را بخود اختصاص داده است. از سال ۱۳۵۷ به بعد یکباره سقوط کرده و به ۸/۶ درصد تقلیل پیدا کرده است که علت اصلی آن وابستگی صنایع ایران به کشورهای خارجی بوده است. از سال ۱۳۵۷ به بعد بخش صنعت چندان تحولی نداشته و یک روند ثابت و تقریباً "آرامی" را طی کرده است.

خواننده محترم سلام علیکم

کتابخانه مؤسسه مطالعات پژوهشهای بازرگانی جهت اطلاع محققان و کارشناسان از آخرین آثار و گزارشات بازرگانی و اقتصادی، نشریه «چکیده نامه تازه‌های کتابخانه» را که در برگیرنده مدارک جدید (اعم از کتاب، مجله، گزارش) میباشد طی ماه به کتابخانه رسیده است، بطور مابینانه تهیه و فشرمی نماید.

در صورت تمایل بدانشگران این نشریه میتوانند حق اشتراک آن (یکساله ۹۰۰ ریال) را بدانشگاه شماره ۲۸۹۹ بانک ملی ایران شعبه کریم خان زند، تهران واریز و اصل فیش بانکی را همراه با آدرس دقیق و مشخصات خود جهت اقدامات بعدی بدانشانی مؤسسه ارسال فرمایند. تغییر آدرس پیامگرفته اشکال درد دریافت این نشریه را بدانشانی مؤسسه ارسال نماید از طریق شماره تلفن ۸۲۹۶۳۸ با مؤسسه در میان بگذارید.

کتابخانه مؤسسه مطالعات پژوهشهای بازرگانی